

**Освітня програма
закладу загальної середньої освіти
Зеленська гімназія
Берестечківської міської ради
Волинської області
початкова освіта
(1 клас)**

**Освітня програма
закладу загальної середньої освіти Зеленська гімназія Берестечківської
міської ради Волинської області
адаптаційно-ігрового циклу (1 клас)**

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма адаптаційно-ігрового циклу (1 клас) розроблена відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р) та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови КМ України від 24.07.2019р. №688). Указу Президента України від 16.03.2022 р. №143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025р. №1003 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020р. за №1111/35394, лист МОН від 13.08.2025р. №1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах середньої освіти у 2025/2026 навчальному році», лист МОН від 22.08.2025 № 1/17526-25 «Про організацію 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

З урахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2025/2026 навчальному році освітня програма для 1 класу розроблена на основі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 №743. Освітня програма початкової освіти - узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, що ґрунтується на компетентнісному підході і спрямований на реалізацію мети й завдань, визначених у новому Державному стандарті початкової освіти.

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій (додаток 1);
- очікувані результати навчання учнів подані у програмі початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженій наказом МОН України від 12.08.2022 № 743.
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» використані з офіційного веб-сайту МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Навчальний план містить інваріантний складник, сформований на державному рівні, обов'язковий для закладу загальної середньої освіти. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією інваріантного складника, який фінансуються з місцевого бюджету.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу складає - 770 годин/навчальний рік.

На мовно-літературну освітню галузь у 1 класі виділено 175 годин/навчальний рік, які реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Українська мова» - 5 год. на тиждень. На предмет «Англійська мова» виділено 70 годин/навчальний рік – 2 год. на тиждень.

Освітня галузь «Математична» (105 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» - 3 год. на тиждень .

Освітні галузі «Природнича», «Технологічна», «Інформатична», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» (245 годин/навчальний рік), на які в 1 класі виділено 7 год. на тиждень, зокрема, час на їх вивчення розподілено наступним чином: на природничу освітню галузь відводиться 2 год., на технологічну – 0,5 год., на соціальну та здоров'язбережну – 0,5 год. і громадянську та історичну – 1 год., мовно-літературну освітню галузь 2 год., математичну 1 год.

Освітня галузь «Мистецтво» - реалізується у 1 класі через інтегрований курс «Мистецтво» (70 годин/навчальний рік), на яку виділено 2 год на тиждень.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується через навчальний предмет «Фізична культура» (105 годин/навчальний рік), на яку виділено 3 год. на тиждень.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток 1).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови КМ України від 24.07.2019р. № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до п. 4 ст. 12 Закону України «Про освіту»).

У 2025/2026 навчальному році у 1 класі навчатиметься 5 учнів (з них: 4 учні с. Зелене, 1 учениця с. Смолява).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

***Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічну
послідовність їх вивчення***

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно - літературна
Математична
Природнича
Технологічна
Інформатична
Соціальна і здоров'язбережна
Громадянська та історична
Мистецька
Фізкультурна

Концепцією Нової української школи передбачено створення умов для особистісно орієнтованого навчання. Ефективна індивідуалізація й диференціація навчального процесу забезпечена через організацію навчальних центрів, які відображають навчальні потреби й інтереси дітей. Функціональність навчальних центрів спрямована на створення умов для дослідницької діяльності дітей, розвиток самостійності, організації роботи дітей в парах, у малих групах, а також індивідуально. У навчальних центрах проводитимуться різні види навчальної діяльності, тому вони містять різні навчальні матеріали.

Важливими навчальними центрами для учнів є такі: центр читання і письма, природознавства, математичний і мистецький центри. Їх наповнюваність забезпечуватиме для виконання навчальних програм. Зокрема, центр читання і письма містить: книги, карти, глобус, плакати, вірші, написані на великих аркушах паперу, письмове приладдя (олівці, маркери, фломастери), папір, клей або скоч (липка стрічка), діркопробивач, мотузки, комп'ютер і навушники – для забезпечення можливості слухати і дивитися історії усім разом або окремим дітям; центр природознавства – камінці, мушлі, інші природні матеріали, магніти, збільшувальне скло, терези, довідкову літературу, журнали з природознавства, кімнатні рослини; мистецький центр (центр образотворчого мистецтва) – фарби й пензлі, глину (пластилін), старі журнали, папір, приладдя для письма й малювання, мольберт; центр математики – матеріали для лічби (пластикові іграшки, кубики різних розмірів, фабричні або саморобні предмети для лічби), пазли, доміно, лінійки, терези, інші засоби для вимірювання, ігри.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі (в гімназії наявне найпростіше укриття). Форма організації освітнього процесу – очна. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно листа МОН від 22.08 2025 № 1/17526-25 «Про організацію 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності - 2 педагогічні працівники, які пройшли відповідну підготовку та отримали відповідні сертифікати. Зокрема: класний керівник, вчитель початкових класів – Когут Валентина Анатоліївна, вчитель англійської мови – Трикуш Інна Володимирівна.

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (педагогічна рада);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (кабінет початкових класів, 1 ноутбук, 1 багатофункціональний пристрій Epson, спортивна зала);

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичного кабінету закладу освіти;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників при ВІППО та на онлайн платформах.

Щоденно о 9 годині 00 хвилин буде проводитись загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і науки України від 16.03.2022 №1/3472-22. Навчальний день у 1 класі розпочинатиметься ранковими зустрічами, метою яких є створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі та формування в учнів мотивації до навчальної діяльності. Перші 15-25 хвилин навчального дня буде відведено на ранкову зустріч, що регламентують під час розроблення розкладу дзвінків для 1 класу. Решту часу навчального дня розподілено між уроками, відповідно до навчального плану, та перервами.

У цілому, навчальний день не буде перевищувати час, що визначено за кількістю академічних годин, передбачених навчальним планом закладу освіти, та тривалістю перерв між уроками. Для кожного класу розклад дзвінків є гнучким і коригується вчителем з урахуванням особливостей учнів класу та дидактичної доцільності запланованої на день навчальної діяльності.

При складанні розкладу уроків для 1 класу ураховано чинні вимоги щодо організації навчального тижня. Зокрема, робочий тиждень передбачає для учнів першого класу протягом навчального року додатковий розвантажувальний день – четвер, у розклад якого не вводяться предмети, що потребують значного розумового напруження (математика, мови).

Для профілактики стомлюваності, порушення статури, зору учнів у процесі навчальної діяльності учнів через кожні 15 хвилин уроку проводитимуться фізкультхвилинки, що складаються з динамічних, дихальних вправ, вправ для збереження зору, пальчикової гімнастики тощо. Учитель весь час стимулюватиме учнів дотримуватись правильної постави під час виконання письмових робіт за партою.

Структура навчального року

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 року №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» освітній процес розпочнеться 1 вересня 2025 року і триватиме до 30 червня 2026 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів 2025/2026 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою. А саме:

I семестр: 01.09.2025 – 19.12. 2025

II семестр: 12.01. 2026 – 29.05.2026.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: осінні з 20 грудня по 28 грудня 2025 р., зимові з 29 грудня 2025 р. по 11 січня 2026 р., весняні з 28 березня по 5 квітня 2026 р.

За рішенням педагогічної ради від 29.08.2025р. протокол №1 навчальні екскурсії у 1 класі не проводитимуться.

Оцінювання учнів 1 класу здійснюється вербально.

Після закінчення 1 класу видається свідоцтво досягнень учнів, у якому характеристика навчальної діяльності відображається вербальною оцінкою, очікуваний результат, що вже сформовано, у відповідній графі позначається (v), очікуваний результат, що формується ніяк не позначається. Аналогічно оцінюються результати навчання з кожної освітньої галузі. Свідоцтво досягнень надається одному з батьків, іншому законному представникові учня не пізніше 28 червня, а копія зберігається в його особовій справі.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти (zelene-school.e-schools.info/).

**Навчальний план
для 1 класу з українською мовою навчання
ЗЗСО Зеленська гімназія на 2025/2026 н.р.**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень/рік	
		1 клас	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	5	175
	Англійська мова	2	70
Математична	Математика	3	105
Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, інформатична	Я досліджую світ	7	245
Мистецька	Мистецтво	2	70
Фізкультурна	Фізична культура	3	105
Усього		19+3	665+105
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	700
Загальнорічна кількість навчальних година, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		22	770

Директор Олександр ШЕЛЕСТ